

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 221. — STEV. 221.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 20, 1920. — PONDELJEK, 20. SEPTEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PREMOGARJI SO SITI POČITNIC.

PREMOGARSKI BARONI SO MNENJA, DA SE BODO DANES VSI VRNILI NA DELO. LE V SCHUYLKILL OKRAJU ŠE POČI VAO. ŽELEZNICE SO PRESKRBELE ZADOSTNO MNOŽINO VOZ POROCILO DELAVSKEMU TAJNIKU WILSONU.

Hazelton, Pa., 19. septembra. — Uradniki United Mine Workers so izjavili, da se bodo vrnili z izjemo Schuylkill okraja jutri na delo vsi premogarji, ki so uživali že več tednov prostovotne "počitnice". Premogarski zastopniki si na vse načine pripravljajo znova obnoviti pogajanja glede plač, toda kot kaže se jim ta stvar ne bo posrečila.

V tukajnjem okraju so razen par posameznikov vsi zato, da se delo obnovi, pa naj bodo razmere take ali take.

V devetem okraju je sklenilo 40.000 premogarjev vrnil se na delo, dočim jih bo 10.000 še nekoliko počakalo.

Pravijo, da bodo strajkali še toliko časa, dokler kompanije ne spremite nazaj vseh knjigovodij in klerkov, ki so zastavali iz simpatije dopremogarjev. Železniške uprave so danes izjavile, da imajo v tem okraju na razpolago dovolj železniških voz ter da ni absolutno nobene zaprake za obnovitev dela.

Tukaj se bo sestal konček tega tedna takozvani "policy" odbor in sestavlja poročilo katerega bo poslal delavskemu tajniku Wilsonu.

LIGA NARODOV PRI SVOJEM DELU.

SVET LIGE NARODOV ZAHTEVA POJASNIL GLEDE MANDATOV. BRANTINGOVU NAZIRANJE GLEDE ALANDSKEGA OTOČJA. ŠVEDSKA BAJE POPOLNOMA ZAUPA LIGI NARODOV. FINSKA SE NE STRINJA S PREDLOGI.

Pariz, Francija, 18. septembra. — Svet Lige narodov je naprošil vse ministrske predsednike, naj podajo svoje mnenje glede spora, ki je nastal med Finsko in Švedsko zastran Alandskega otočja.

Švedski ministri predsednik Hjalmar Branting je izjavil: — Kljub temu, da je napetost med Finsko in Švedsko prevej velika, se besede "vojna" ne bomo posluževali. Svet Lige narodov bo dobil rešitev, in Švedska se s popolnim zaupanjem ozira v organizacijo, ki si je nadela velikansko in hvalevredno nalogo: reševati mirnim potom spore med raznimi državami in narodi.

Dokaz, da Ligi zaupamo, je to, ker smo ji brez obotavljanja povrili ta slučaj.

Svet Lige narodov je imenoval tri komisije, ki bodo natančno preštudirali razmere na Alandskem otočju. Njihov pravdorek bo neizpodbjen.

Finski poslanik v Parizu, Enkelej, je danes izjavil, da ne more biti Liga narodov kot posrednica med Švedsko in Finsko, pa tudi, če bi fungirala kot tako. Brantingove izjave in hotel komentirati.

Jutri se bo vrnila javna skupština Lige narodov.

NOV KABINET NA ČEHO-SLOVAŠKEM.

POJAVI FRANCOSKEGA IMPERIALIZMA.

Washington, D. C., 19. sept. — Predsednik Masaryk Čeho-slovaške republike je sprejel resignacijo kabinka Tušarja ter imenoval načelnika politične uprave na Moravskem, dr. Černyja načelnikom nekoga ministristva. Tako se na Arabev je padlo. Baje 200 moži v sporocilih, ki so došla danes v roke čeho-slovaškemu poslaništvu.

Dr. Edward Beneš, dosedanji minister za zunanje zadeve, bo vstopil še nadalje v kabinetu kot teljev Številne prošnje za premirje. —

BELGIJSKI KRALJ NAVDUŠE. RESIGNACIJA NEMŠKEGA FINANČNEGA MINISTRA.

Berlin, Nemčija, 19. septembra. — Nemški finančni minister Wirth je stopil včeraj iz kabinta. Nato je izdajal prisilnega pošilja, glede katerega se je izrazila državna banka, da je postal potrebno.

Premislite dobro, komu boste vrčili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in storabe, vsak skuša postat hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malin reizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemljene oblike, je veliko vprašanje.

Naše denarne posiljative se zadnji čas po novi sesti in na novi prvič sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za posiljative jugoslovanah kron po sledečih cenah:

300 kron \$3.15	1000 kron \$10.00
400 kron \$4.20	5000 kron \$48.50
500 kron \$5.25	10000 kron \$97.00

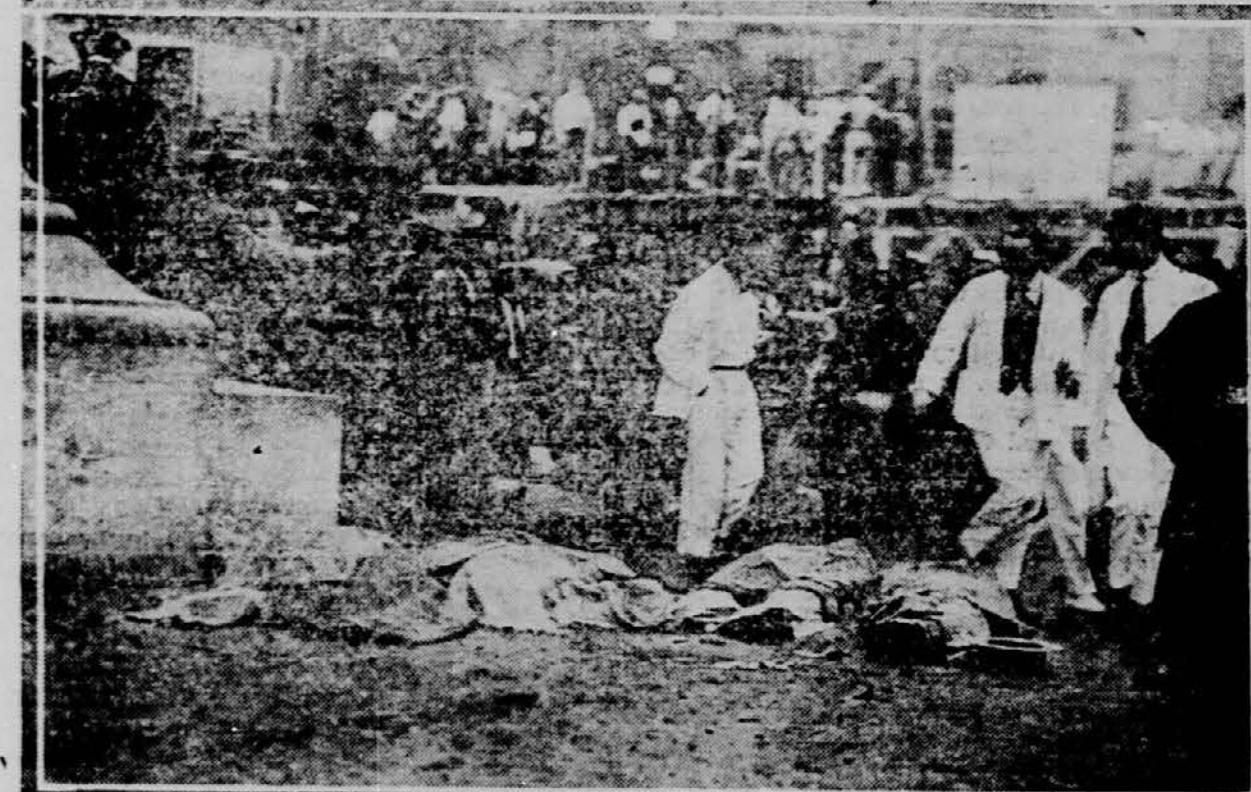
Vrednost denarju sedaj ni stalna, menjajo se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosegne v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RADOVEDNEZI NA WALL STREETU.

ZDRAVNIKI PREISKUJEJO RANJENCE IN MRTVE PO KATASTROFI.

H KATASTROFI

ALI BO MILLERAND NA WALL ST. FRANC. PREDSEDNIK?

DVE NOVI BOMBI

NADEJNI V GENOVI.

Detectovo niso sedaj še nicesar Pritisk javnega mnenja. — Mini-Ameriške oblasti so preiskale vse buntvenega izsledili. — Nad sto-strški predsednik je edini možni potnike predno so odpotovali v tisoč radovednevez.

Razen enega, so dosedaj spoznali vsa trupla, ki so bila žrtev straže eksplozije na Wall Street. — Nekateri detektivi so prepričani, da je bil ta, dosedaj se nepoznan človek atentator, ki je privedel bombu pred Morganovo piharnico.

Pariz, Francija, 19. septembra. — Nikdo še ne ve natančno, kdo bo predsednik Pavla Deshanelja, ki je pred kratkim podal svojo rešitev. — Nekateri detektivi so prepričani, da je bil ta, dosedaj se nepoznan človek atentator, ki je privedel bombu pred Morganovo piharnico. — Danas je edini možni potnike predno so odpotovali v stare domovino.

Pariz, Francija, 19. septembra. — Nikdo še ne ve natančno, kdo bo predsednik Pavla Deshanelja, ki je pred kratkim podal svojo rešitev. — Nekateri detektivi so prepričani, da je bil ta, dosedaj se nepoznan človek atentator, ki je privedel bombu pred Morganovo piharnico.

Genova, Italija, 19. septembra. — Policeja je našla v nekem hlevu dve veliki bombe, ki sta bila napravljene po onem vzoru kot je bila bomba, ki je eksplodirala v četrtek na Wall Streetu.

Oblasti si na vse mogoče načine prizadevajo, dognati, če je kakav zveza med tukajšnjimi in newyorskimi atentatorji.

Včeraj je bilo tukaj arretiranih sedem Madžarov, ki so imeli dostop do njihovih piharnic, da bi pripravili njihovo delo, če bi oni dozvolili njihovo delo.

Millerandove izjave je vsak čip pričakovati.

Tako po predsedniških volitvah se bodo izvršili v kabinetu važne izprembe. Bivši predsednik francoske republike, Poincaré, bo najbrž postal finančni minister, notranji minister bo Jules Steeg, izvanzadni poslanik pri Vatikanu pa Charles Sonnart.

Iz nekaterih tovarne v New Jersey je bila prejšnji teden ukradena velika množina razstreli.

Detectivi spravljajo to kradevijo v zvezo z atentatom.

Včeraj, to je v nedeljo, je bilo na Wall Streetu kakih stotisoč radovednevez. Vsak je smel iti neimo mesta nesreče, postajati pa ni bilo nikomu dovoljeno.

HERRERA SE UPIRA.

Mexico City, Mehika, 19. sept.

— Proti centralni vladi se je uprl general Rudolfo Herrera, katerega dolže, da je usmrtil bivšega predsednika Carranza, ko je bežal iz Mehike.

MacSWINEY BLIZU SMRTI.

London, Anglija, 19. sept.

— Uradniki Brixton jetnišnice so večer izveči, da bo župan MacSwiney iz Corka nažrzel v najkrajšem času. Sestra župana je tudi izjavila, da bo župan mogoče živel le še par ur. Poletja bo podvojila stražo pred jetnišnico, ker se bojni napada.

CUNARD PROGA

PARNIK "PANNONIA"

dopljuje dne 30. oktobra.

Cena do Trsta in Dubrovnika \$125.00

RAZMERE V ITALIJI POSTAJAJO VEDNO HUŠE.

300.000 RADIKALCEV SE JE POLASILO INDUSTRIJALNIH NAPRAV V JUŽNI ITALIJI. — V TERNI SO ZASEDLI DELAVCI VSE VELIKE INDUSTRIJALNE NAPRAVE. POSEBNA KOMISIJA BO RAZPRAVLJALA O MEDSEBOJNIH ODNOŠAJIH.

Rim, Italija, 19. septembra. — Trideset tisoč delavev je zasedlo vse tvornice v Terne, južna Italija. Terne je eno najbolj važnih industrijskih mest cele dežele, ki pada v globino 2000 črevljev. Iz cele stavke so izvzete le tvornice, ki katerih izdelki sintetični amonijski so nahajajo v rokah ameriških industrijalcev.

Milan, Italija, 19. septembra. — Pogajanja med delodajec ter kovinarskimi delavci napredujejo na zadovoljiv način ter je pričakovati doglednem času.

Največja težkoča, na katero so naleteli dosedaj odposlane raznih strank, se je tikala izpraznjenja tovaren. Sklenjen je bil dejanski dogovor, da bodo ljudje zapustili tvornice, ne da bi zahtevali plačo za čas, ko so se nahajali v dejanski posesti naprav. Nikakega dogovora pa ni bilo mogoče uveljaviti z ozirom na povisjanje plač. Delavec zahteva na dan sedem lir in dvajset centezimov, dočim nočno delodajci plačati več kot 80 centezimov več kot so plačali prej.

Turin, Italija, 19. septembra. — List "La Stampa", ki stalno podpira ministrskega predsednika Giolitti-ja, poroča da je ministrski predsednik imenovan posebno komisijo, ki bo razpravljala o odnosih med delaveci in delodajel in ki naj bi določila, da mora biti v vsaki tvornici posebna komisija, obstoječa iz zastopnikov delodajcev, delavec in dveh zastopnikov tehničnega štaba.

Ta komisija naj bi imela polnomoč sklepati o najbolj važnih vprašanjih, tikajočih se razmerja med delavstvom in kapitalom.

PAPEŽ BENEDIKT

IMA REVMATIZEM.

POGAJANJA MED SOVJETI IN POLJSKO.

Riga, 19. sept. — Adolf Joffe, načelnik ruske sovjetske delegacije in M. Dobrowski, načelnik poljske mirovne delegacije, sta se sestala privkrat včeraj popoldne na konferenci, ki je trajala dve uri in ki se je vrnila za zaprtimi durmi.

Oficijelno se je včeraj izjavilo, da je bil namen te konference pripraviti vse potrebu za oficijelna pogajanja, ki se bodo pričela na slednjih torkih.

Klub oficijelnih sporočiloma se glasi, da sta obadvaj dejanjski položili temelj za vsa nadaljnja operacije v južni Rusiji. V sporocilu temelj je, da se imajo v morska kupališča ali pa v privatne vile, katere imajo v vsa

pa se glasi, da sta obadvaj dejanjski položili temelj za vsa nadaljnja operacije v južni Rusiji. V sporocilu temelj je, da se imajo v morska kupališča ali pa v privatne vile, katere imajo v vsa

pa se glasi, da sta obadvaj dejanjski položili temelj za vsa nadaljnja operacije v južni Rusiji. V sporocilu temelj je, da se imajo v morska kupališča ali pa v privatne vile, katere imajo v vsa

pa se glasi, da sta obadvaj dejanjski položili temelj za vsa nadaljnja operacije v južni Rusiji. V sporocilu temelj je, da se imajo v morska kupališča ali pa v privatne vile, katere imajo v vsa

pa se glasi, da sta obadvaj dejanjski položili temelj za vsa nadaljnja operacije v južni Rusiji. V spor

"GLAS NARODA"

TOLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
KLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vseki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Na celo leto velja leta na Ameriko	Na New York za celo leta	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$1.50
Za vse druge države	za celo leto	\$7.00
Za drugi leta	za pol leta	\$1.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Published every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$6.00

Advertisement un agreement

Dopriski bres podpisana in osebnosti se ne pridobujejo. Denar naj se blagovno pošljati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnika prosto, da se name tudi prejne blagovne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Potrata in revščina.

Newyorski listi so objavili te dni presenetljivo poročilo. V New Yorku je baje veliko žensk, ki tekmo enega leta izdajo kakih deset tisoč dolarjev samo za čevlje in šolne. Poročilo je potrdila neka ženska, ki ima na peti Ave. prodajalno čevljev in ki ima dvomljivo čas priti vsak dan s takimi bogatinami v stik.

Rekla je tudi, da nima nobenih čevljev na prodaj, ki bi stali manj kot petdeset dolarjev ter da prodaja boljše čevlje ponavadi po 150 dolarjev par. Kdor je kaj brskal po zgodovini, se gotovo spominja, da je bila tudi v Franciji svoj čas potrata v najlepšem cvetju. To je bila za časa Ludovika XVI.

Aristokrati so prirejali razkošne zabave, dvor je bil vedno pisan plesa in šampanje, dočim je stradajoči narod kričal po praskih uleah ter posrl kruha.

Kriki so postajali vedno glasnejši, vedno bolj preteči, dokler ni nekega dne začela gilotina s svojim strašnim delom.

Mi nočemo plasti nikogar, in dnevi francoske revolucije se najbrže ne bodo ponovili, že vsaj v Ameriki ne tako kmalo.

Amerika je najboljša dežela na celem svetu. Še celo nekateri ljudje srednjega razreda uživajo razkošje, kakoršnega skoraj ne pomni zgodovina.

Polovica sveta pa strada in se pogreza v revščini. Iz Evrope prihajajo neprestano poročila o srce pretresajočih prizorih. Že stoljet ni bilo slišati o temi revščini kot je sedanja, posledica svetovne vojne.

Ali ne slišijo ljudje, ki izdajo na leto po desetisoč dolarjev samo za obutev, teh obupnih kljucov sestranih žena in otrok?

Ali pade kaj drobtiniv s te razkošne Lazarejeve mize? — Malo ali nič.

Če bi nekoli zmanjšali račune za šoferje in obleke, koliko solza bi bilo obrisanih s tem?

Gompers in pennsylvanska železnica.

Pred tremi tedni je podal Samuel Gompers, ki je še vedno predsednik American Federation of Labor zelo značilno izjavlo.

To se je zgodilo v Binghampton na letni konvenciji državne federacije. Rekel je, da pennsylvanska železnica odslovila dvanajst tisoč delavev čes, da jih ima preveč.

Deset dni pozneje je pa omejila prevažanje tovorov, čes, da ima premalo delavev.

S to svojo izjavlo je hotel dokazati, da hočejo nekatere velike korporacije, s tem, da odpuščajo delavce ter zmanjšujejo plačo, uplivati v gotovi politični smeri. Upravi pennsylvanske železnic se ni zelo vredno odgovorila na Gompersovo izjavbo, čeravno je imela dovolj časa. Kaj je hotela s tem, zaenkrat še ni znano. Če je pa mislila zahajati konja ter zanicljivo izjaviti: "Kaj nas briga ta Gompers?" je pa njeni stališči popolnoma napačno. Mi se ne strinjamamo z Gompersovimi načeli, toda eno je gotovo: Za Gompersom je tiri milijone delavev, ki so vsi volile, da Gompers ima tudi v rokah aparat, s pomočjo katerega lahko vodi temeljito agitacijo. Prezreti oti omalovaževati se ga torej ne sme.

Če je pričal laž, naj se mu laž dokaze.

Če je pa pričal resno, naj se narodna odbera obeh velikih političnih strank pogovorita, z uradniki v upravi pennsylvanske železnic. Povesta naj jim, da mora biti enkrat za vselej konec tega vmešavanja politike v vprašanje plač.

Če pa to ne bo mogoče, bodo socialisti izpregovorili odločilno besedo.

Dopis

Pittsburgh, Pa. republikanska platforma tudi želi

Zdi se mi, da je čas se malo vojne in sicer z Mehiko. Republikanit se iz Pittsburgha, ker je kane pravijo, da morajo varovati in malokaj čitati od tod.

Dela je tu okoli dosti. Ako dela stalno, se moreš preživeti, da bi pa na plačilni dan hodil na banko, pa ni treba misliti. Za to je gospodarji skrb, da ti ravno doliko dajo, da moreš naprej delati. Zato pač skrb, da te drže pri življenu.

Ker se bliža čas za volitve, se mi zdi tudi potrebno to omeniti. Demokrati pravijo, da bo stalno republikance 15 milijonov dolarjev, da kupijo Hardinga mehki sedež Beli hiši. Republikanci pa odgovarjajo demokratom in pridigajo, da demokrati že imajo to ogromno sveto na razpolago, namreč da tvrdka J. P. Morgan Co. v New Yorku dà vso podporo demokratom. Seveda umevno je, ker demokrati so za Ligo narodov. Vsak, kdor je pazno čital točke te Lige, lahko ve, da res točka X. pomeni vojno. Vsak pa tudi, kdor je pazno čital platforme republikancev in Mr. Hardin ga govor, mora tudi spoznati, da

držat. Tudi če bi bilo vse to, še vseeno najpotrebejšega manjka Amerikanec, namreč razuma. Tu v Ameriki se računa, da osem milijonov ljudi čita časopise dnevno. Treba pa je vprašati, koliko odstotkov od teh 8 milijonov redno čita časopise in se res žanima za politiko? Najbolje se vsak prepiča v velikem mestu. Bodisi star, mlad, reven ali bogat, vsak, kakor hitro dobri časopis v roki, najprvo obrne na šport stran. Vse

ga bolj zanima kot pa politika. Kako nas pa gospodje v Washingtonu vladajo, to pa večina teh čitateljev ne misli in tudi ne mara slišati. Če se pa kdo predzraje kaj ugovarjati, ga pa imenujejo boljševika.

To mislim, da bo zadostovalo.

Končno pozdravljam čitatelje te-

ga lista in želim tudi, da kdo dru-

gi svojo misel razodene.

Naročnik G. N.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Dne 9. sept. dop. je korakala Katarina Mikulič, starca 34 let, s svojo štetočno hčerkjo Eva po 72. vodi proti jezeru. Ko je prišla do vode, je stopila noter in korakala naprej, dokler ni bila do prsi v vodi. Potem pa je zagnala svojo hčerkko v vodo, dokler ni izginila v valovih. Ribiči v bližini so opazili žensko že prej ter so takoj prihitali zraven. Potegnili so jo iz vode ter jo oživelj, toda v otroku niso nicesar vedeli, in tudi mati sama ni nicesar povedala. Prosila je rešilec, naj jo puste, da unese. Sele čez eno uro se je oglašila in povedala, da je vrgla otroka v jezero. Tako so začeli iskati in potegnili mrtvo truplo iz vode. Mrs. Mikulič stanuje na 1024 E. 66. St. Odpeljali so jo v bolnišnico in ne vrjamejo, da bi okrevala. V bolnišnici je ostala pod policijsko stražo, ker je policija proti njej dvingala obtožbo umora prve vrste. Doma pa je ostal 12letni sinek Zani, ki je ves začuden vpraševal, kje je mama. Policija se ni držala povediti, ker je bila nenejna, da mati okreva. Zani je spal, ko je mati odseljala doma in se ni zbudil, dokler ni policija prišla v hišo. Mikuličeva je vdova in je bila bolna. V bolnišnici je kričala: "Oh, zakaj me ne pustite umreti! Bolna sem, moj otrok je bolan, zato sem sklenila, da vsi umrjem." Zaposlena je bila v neki trgovini in je še 8. avg. delala. Njen mož je umrl pred 7. mesecu. Ali naj se jo izroči zdravniškemu nožu ali zapre za celo življenje v ječe? Ali naj se skaže pravica milostjo ali pa se uporabi star pregor: zob za zob, oko za oko? To je vprašanje, ki zanima danes skoro vso javnost v Clevelandu, dočim leži nesrečna ženska v City bolnišnici ter zdihuje in prosi, da ji dajo smrt, da jo resijo sirotinčnega življenja, da se reši bolečini, ki ji vznenirajo glavo, odkar je imel soprog brutalno pretepel. Napram nji je vložena tožba za umor prve vrste, toda javnost se je začela tako zanimati, da njo, da bo tožba mogoče umaknijena. Zdravniku so prepričani, da će se jo operira na možganih, postane zopet normalna v mišljenu. Da je abnormalna, je vsakdo prepričan. Preiskava z X-žarki je dozadal, da je v njeni glavi ni vse v redu. V bolnišnici se je Mikuličeva izjavila: Bolečine v glavi so bile nezorne. Osem let sem jih prenašala. Več nisem mogla trpeti. Hotela sem se ubiti in zraven tudi otroka, raje kot da bi ga puštila prepuščenega samemu sebi. Nesrečna mati ne čuti nobene žalosti, ker je zrugnila otroka. Edina žalost, ki jo ima, je, da so jo izvlekli iz vode, predno je mogla umreti. Tudi jaz hočem umreti, je rekla. Dajte mi kaj, kar me bo takoj spravilo pod zemljo. Jaz hočem tudi s svojimi detetom. Same se ubijem, če ne pustite umreti. Dr. Karnosh, v katerega oskrbi Mikuličeva, si je dal natančno opisati od matere, kako je utopila otroka. Najprvo ga je držala pod vodo, ko pa je petletno dekletek treptelo in začelo z nožicami in ročicami okoli sebe brečati, da se reši smrti v vodi, jo je mati globoko potisnila v vodo in z nogo stala na truplu otroka, da ni moreno navzgor. To je akt, katerega ne more sicer noben zdrav človeški um, najmanj pa um matere narediti. To je dokaz, da se ni več zavedala svoje paneti. Mikuličeva je živila borno življenje. Nepoznana, sama vlogo, neznačajno, v strahu, pred vsemi, si ni znala pomagati, zasluzila je komaj za hrano, poleg tega pa močan udarec na njeno glavo pred leti, ko je bil mož pisan pridelom domov, vse to je zmesalo pač. Vse ženske državljane in organizacije v Clevelandu nastopijo skupno, da se naredi vse, kar je potrebno za njeni zdravje in za tožba na umor preklici. Mnogi sodnikov se zanima začetki.

Dne 9. sept. pozno zvečer je umrla ena najbolj poznanih rojakinj v Clevelandu. Mrs. Ivana Novak, ki je dolgo vrsto let vodila gostilno na 61. cesti. Stara je bila 40 let, doma iz Velikih Lašč. V Ameriki je bivala 22 let. Doma ima dve sestri, ena pa je na potu v Ameriko. Tukaj zapušča brata in dve sestri ter dva sina in dve hčerki. Bila je članica društva Sveti Marije (staro) in članica dr. Lunder-Adamič. Dne 21. junija je minulo 7 let, odkar je umrl njen soprog. Imeli so gostilno 16 let, toda je bila prodana, in so se preselili 4. sept. na 1191 Addison Rd. Pogreb se je vršil 13. sept.

14letni Mike Garančiš iz 1223 E.

36. St. je utonil v jezeru pri 14. cesti. Truplo so našli.

Starišen Gruden. 1138 E. 63. St. je umrla hčerkka Agnes, starca 5 let in pol.

Mr. Geo. Pančur, 812 London

Road, je postal s parnikom "President Wilson" 27. julija svojo

družino v staro domovino. Sedaj

je dobil obvestilo, da mu je med

potop na morju umrl 3letni sinec

ček Stanko.

Štefana Hrovat so našli mrtvega na njegovem dvorišču 2486 E.

26. St. Umrl je naravne smrti.

Vlak je povozil 40letnega

Johna Basko iz 9700 Richmond

Ave. S. E. na križišču Pensylvanija in Wheeling & Lake Erie železnice. Umrl je v bolnišnici sv. Aleša kralja potem.

Od 8. sept. se pogreša Frank

Babnik, ki je stanoval na 1015 E.

61. St. Star je 45 let in 5 čevljev

8 palecev visok. Tehta 165 funtov

in ima rjave brke. Ko je izginil,

je imel na sebi navadno delovno

oblačilo.

Vlomljeno je bilo v urad S. D.

Zvezne ter so nepridržali pobrali

nekaj rubber bands, svinčenikov

in črnula. Stikali so seveda za bolj

dragocenim blagom, toda so mokri

ali odbili, da bi ga pustili.

Mr. Geo. Pančur je v urad S. D.

Zvezne ter so nepridržali pobrali

nekaj rubber bands, svinčenikov

in črnula. Stikali so seveda za bolj

dragocenim blagom, toda so mokri

ali odbili, da bi ga pustili.

Pred svojo hišo na 6035 Saint

Clair Ave. je bil napaden Jakob

Smerda od dveh lovopov, ki sta

našli na desni strani.

Na desni strani je bila umrta

črna ženska, ki je vložila

NEMCI IN DONAVSKA KONFEDERACIJA.

Vprašanje spojitev Avstrije z Nemčijo stoji še vedno v Avstriji v ospredju dnevnih razmotrovanih. Revija "Das neue Reich" prinaša v vsaki številki kak donesek k problemu: združitev z Nemčijo ali pa priključitev podonavski konfederaciji, ki jo propagira zlasti Francija. Poslane dr. Mataja razmotriva v "Muenchener Allgem. Rundschau" nepopisno reviščino v Avstriji. On upa, da pride čas za spojitev in da se treba na to pripravljati, češ da je donavska federacija pristna francosku misel. Francija je vabilo Avstro-Ogrsko na prigovarjanje Jugoslovjanov in Čehov, zdaj po isče nadomestek za staro monarhijo. Njegovo mnenje je, da ni bilo treba razbiti Avtrije, da pa je ravno tako nemožno danes izreči se za donavsko federacijo.

Popolnoma drugo stališče je grofa Voltolinija v reviji "Das neue Reich" v zadnjem številki z dne 15. avgusta.

Matajevo odklonilno in Voltolinijevo pritridno stališče je bilo gotovo dano še predno so boljševiki zirahjali versaillesko pogodbo do temeljev. Pod naslovom: "Kaj se zamolčuje avstrijskemu ljudstvu?" izvaja Voltolini slednje:

O spojitev z Nemčijo vladajo v Avstriji še vedno popolnoma nejasni pojmi. Zdi se, kakor na nima nihče dovolj poguma in bi avstrijskemu ljudstvu končno vendarle enkrat naloži čisto resnico, da se pri sedanjih razpolovitih političnih močih ne da združitev izvesti in da pri tem tudi ostane. Toda v Avstriji niso samo zamoleči pravih dejstev, nego so se potom časopisja dejstva naravnost potvorila. Nepotrebno je spominjati na to, da so si v tem plemenitem stremljenju podali socialisti in Vsesmeški roke. Dočim hočejo prvi potom združitev utrditi svojo gospodovalsko stranko v Nemčiji, delajo Vsesmeški svojo propagando glede združitev kar na povelje iz Berlina, kjer hočejo izrabiti s tem da jih uporabijo kot "nadomestek" za izgubljene pokrajine na vzhodu in zapadu.

Ententa da je vseemško igro že davno spregledala. Pred nedavnim časom je pisal najrazsirenejši švicarski list "Neue Zuer Zeitung": "Kar je Nemčija zgubila v vojni so le kraji z deloma prav neljubim prebivalstvom: na vzhodu Poljaki, na zapadu pa Valonci, Alzačani, Lotringiji. Nasprotino pa je pokrajina med Bodenseem in Litvo s svojimi dobrošernimi prebivalci prav udoben nadomestek." More pa li kdo v Avstriji resno verjeti, da ne bo entanta, ki je ravno z vojsko hotel zmanjšati moč Nemčije, preprečila to nadomestilno politiko?

Oficijelno stališče entente v vprašanju spojitev je znano: ona vstraja trdno pri členih versailleske in saingermainiske pogodbe, ki spojitev absolutno prepovedujejo.

Toda — pravijo propagatorji za združitev — ententa ne vstraja pri črki in se bo že dalo z njim govoriti. A ravno to da je največja laž, ki jo širijo med avstrijskim ljudstvom. Ententa ima prevelike gospodarske interese, nego da bi kdaj sploh mogla dovoliti združitev. Njene stališča da je tako, da more Avstrijem, če potrebujejo zaslombu v velikem gospodarskem območju, le to muditi samo v podonavski konfederaciji nasledstvenih držav. Tudi s te strani puste avstrijsko ljudstvo v tem, zakrva se mu, da je donavsko konfederacijska trdnica v celosti ententini politiki in da je doslej oviral njeni udejstviji edinom odpor Českoslovaške. Danes pa, ko Češka vobče kaže, da hoče v marsičem hoditi povsem svojo pot in se z velikimi koraki bliža boljševizmu, so prišli v Parizo do nazora, da bi dosegla svoj namen tudi avstrijsko-ogrško-Jugoslovanska konfederacija. Še pred nekaj tedni je senator Imbart de la Tour točno označil pri prilikri ratificacije saintgermainiske mirovne pogodbe v obširnem poročilu vso politiko entente in posebno že Francije glede vprašanja obdonavskih držav. Tudi tu se glasita oba vodilna nagiba: absolutna prepoved pridržitve Nemčiji in ustvaritev podonavsko zvezne.

To je isto, kar je nagnil v zbornici Margaine in kar dan nadan vsi pariški listi ponavljajo! Nasproti temu pa kažejo oni, ki se potegujejo za združitev, na Anglijo in Italijo. Kar se tiče Italije, je to tudi resnično. Italija podpira stremljenje po združitvi ter pobija podonavsko konfederacijo in sicer samo ona v celi ententi ter v največjem nasprotnju proti Franciji, Angliji in Ameriki. Kratkovidni politiki hočejo v tem videti neko dobrohotnost Italije do Avstrije, toda nič ni bolj pogrešeno nego tak sanjavi optimizem. Italija zagovarja združitev samo iz golega "sacro egoismo". Pred vsem hoče imeti skupno mejo z Nemčijo na Brenerju. Italija zato isče zvezzo z Nemčijo, ta pa bo lepo priliko, da vendar končno dobi enega zaveznika gotovo izrabila in Italiji šla na roko, kjer koli bo le mogla. Pri tem načrtu bo končno veljavno žrtvovana južna Tirolska. Zakaj Nemčija gotovo ne bo dregnila svojega zaveznika pod nos s tem, da bi zahtevala povrnitev ozemja, ki je bilo zadnja desetletja sen italijanskih nacionalcev. Tem bolj pa se bojí Italija podonavsko konfederacije. Zakaj ta ne bi bila samo silna zamka med Italijo in Nemčijo, ampak bi tudi za slučaj, da bi prišlo do vzeze med Italijo in Nemčijo ne pustila južnotiolskega vprašanja ikdar v miru, to pa že radi direktne poti iz Pariza čez Arlberg-Brenner-Pustertal v Jugoslavijo. Podonavsko konfederacijo bi pa tvorila tudi za jugoslovenske luke močno zaledje in bi zato tudi njegovo moč ob Adriji zelo okrepila, med tem ko smatra, kdo znano. Italija Adrijo za mare noštrom.

Če tudi je pa Italija proti donavski konfederaciji, kaj pa more spremeniti to na dejstvu? Italija ima v ententi vedno zadnje mesto in njeni besedi ne pride več v takih meri do veljavje, odkar so ji ententi velevlasti izplačale judežev delež za nastop leta 1915.

Kdo šteje v ententi? Anglija in Francija ter — Amerika! Kako pa nastopa Anglija v avstrijskem problemu? Ravno v tem pogledu da je bilo avstrijsko prebivalstvo najmanj pošteno poučeno. Naj izpriča članak v "Reviero", ki ga je prinesla v prestavji "Ostschweiz". Glasí se:

"Mir v Saint-Germainu je Avstrijeem natančno predpisal njovo mesto. Ostati morajo država zase in se ne smejte združiti z Nemčijo seveda jim je pripuščeno, da se z nasledstvenimi državami habsburške monarhije gospodarsko tesnje združijo. Dasi vse gospodarski pogaji Avstrijo nujni silije na to pot in bi ostale nasledstvene države gospodarsko unijo v lastnem interesu pozdravile. Skli Avstrija samo proti Nemčiji. Ker je mirovna pogodba Avstriji popolnoma prepovedala, spojiti se z Nemčijo, zato hočejo zdaj poedline kronovine dobiti besedido mirovne pogodbe."

Naj li dopustimo, da zavlada Nemčija nad vsem prometom med vzhodno in zapadno Evropo? To pa bi se zgodilo, če bi dobila Nemčija Tirolsko in zgornji tek Donave v svoje roke. Rekel pa bi kdo, da bi ostala potem še zvezza preko gornje Italije. Toda ta zvezza je neugodna in tvori prevelik ovinek.

Nemčija ne sme pod nobenim pogojem zavladati nad arberško čerto kriče vleče od Buchsa ob švicarski meji preko Innsbrucka na Salzburško in na Dunaj. Če ima Nemčija v rokah to veliko zapadno vzhodo zvezzo, potem bi bila zaveznički v prometno političnem oziru na novo od nje odvisna.

Kake važnosti pa je, da do tega ne pride, se je pokazalo nedavno pri pogajanjih o orient-expressu, ko je Nemčija delala sitnosti radi vojske preko Stuttgart in Monakovega. Če bi imela Nemčija v oblasti arberško čerto, kar bi bilo gotovo dejstvo, če bi se Avstrija ali vsaj samo Tirolska pritegnila Nemčiji, potem bi se moralna Evropa ukloniti volji Nemčije.

Nespotno je absolutno potrebno, da Nemčija ne dobi v obrat vse gornje Donave. V rokah Nemčije do ogrske meje bi nudila Donava le-te gospodarsko pomoč, proti kateri bi vse plovitvene določbe prav nič ne pomenjajo.

Danes poseduje Nemčija od plovne Donave samo nepomembni konček od Regensburga do Pasave. In vendar se je vila pred vojno nemška zastava na Donavi do Braille in Galace. Kako pa bi šele izbrila Donavo Nemčija, če bi bila v njenem območju od Pasave do btske gore in te gore se dvigajo

Lište, če bi mogla preustvariti Dunaj v pristanišče za vso vzhodno trgovino. Ponovil bi se tako trgovski program s smerjo od Berlina do Bagdada, če bi Nemčija imela Donavo s svoji oblasti.

Zato treba Avstrijo reči pogina, ki ji preti, če ostane sama zase, treba jo je spraviti na tisto pot, ki je za zavezničke edno vzprejemljiva: treba je ustvariti gospodarsko obdonavsko konfederacijo.

Ako bi to opustili in posamezne nasledstvene države prepustili svoji usodi, potem bi se pobalkanili Evropa notri do sreca. Nasprotno pa bi konfederacija nesprotja izravnala v blažilno vplivala. Nikogar se ne sme v temu siliti, toda če so nekatere države pripravljene za tak načrt, potem bi kmalu "sacra egoismo" pri drugih povzročil, da se pridružijo.

Samo po tej poti morejo pregnati zaveznički misel Avstrije o spojiti v Nemčijo in se izogniti vsem izvirajočim nevarnostim. Samo na ta način se da zagotoviti v sreu Evrope tak "intrni razvoj", ki je po volji in načelih zaveznikov docela zajamčen."

Tudi izjave Asquita v Central Hallu v Londonu 22. maja, v katerej je odločno zahteval donavsko konfederacijo kot edini izhod za ozdravitev nasledstvenih držav, so ostale v Avstriji neznane. Isto velja o članku Lazarja Weilerja v "Figaro" 11. junija, kjer enako obnavava politiko entente nepram nasledstvenim državam. Predkratkim pa je naglasi vpliven angleški finančni stališče entente v vprašanju kredita, čes, da hočejo dovoliti kredit le samostojni Avstriji nikdar pa ne državi, ki bi imela tako malo samozavesti, da bi hotela postati province sosednje države, ki je z njo že od nekdaj slabov ravnala.

O izjave Asquita v Central Hallu v Londonu 22. maja, v katerej je odločno zahteval donavsko konfederacijo kot edini izhod za ozdravitev nasledstvenih držav, so ostale v Avstriji neznane. Isto velja o članku Lazarja Weilerja v "Figaro" 11. junija, kjer enako obnavava politiko entente nepram nasledstvenim državam. Predkratkim pa je naglasi vpliven angleški finančni stališče entente v vprašanju kredita, čes, da hočejo dovoliti kredit le samostojni Avstriji nikdar pa ne državi, ki bi imela tako malo samozavesti, da bi hotela postati province sosednje države, ki je z njo že od nekdaj slabov ravnala.

Razveto v bližini obrežnih mest si nevesta na deželi še vedno kraljevstvo številnimi školjkami in veklikimiglami in njeni dobi se sbratja na nepočitno, če ni takih in predih priprav. Teh priprav se mnogo nikdar ne rabi, a morajo predstavljati del dote. En predmet pa ni nikdar vključen v doto. Za zelo slabo znamenje bi se smatralo vzetki okroglo, leseno posodo in steklo radi tega, ker bi bila slična takozvanim "kubiokom" ali čeburam na kraljevstvo, ki je predstavljal bistven predmet v gospodinstvu vsega bojevnika v fevdalnih časih.

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

Ceber za glavo še vedno plaši Japonce.

Kljub dejstvu, da je Japonska zelo napredna in moderna, se veliko število starih običajev, posebno onih, ki se tičejo družinske življenja, le počasi izpreminja. Ljudje v notranjosti dežele so zelo enostavni in primitivni. Način življenja v vescini vasi je tak kot je bil pred sto leti ali še več.

Razveto v bližini obrežnih mest si nevesta na deželi še vedno kraljevstvo številnimi školjkami in veklikimiglami in njeni dobi se sbratja na nepočitno, če ni takih in predih priprav. Teh priprav se mnogo nikdar ne rabi, a morajo predstavljati del dote. En predmet pa ni nikdar vključen v doto. Za zelo slabo znamenje bi se smatralo vzetki okroglo, leseno posodo in steklo radi tega, ker bi bila slična takozvanim "kubiokom" ali čeburam na kraljevstvo, ki je predstavljal bistven predmet v gospodinstvu vsega bojevnika v fevdalnih časih.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

soda, ki se glede oblike in izdelka popolnoma razlikuje od drugih lesenskih posod, ki so v rabi na Japonskem. Na sredji dne se nahaja oster klin ic pokrov je napravljen iz tenkega lesa, ki se strogo prilega posodi.

Ceprav je imel vsak "Samuraj" (član vojaške kaste v fevdalnih časih) tako posode, ni bil seveda v pretežni večini slučajev nikdar izpolnjen njen namen. Nepravljeno priča o strahopetnosti in misiji čebra za glavo, je bila sicer tragična in strašna, a častna.

V onem času niso politična

ne oblike ter nato sprejel z vsemi ceremonijami častno smrt s tem, da je izvršil Hara-Kiri.

Njegovo glavo, zavito v bel pačir, so nato polozili v kubioke in veren služabnik je nato odnesel to glavo na dvor. Potem ko so na dvoru ogledali glavo ter jo identificirali, je bila vrnjena družini iz izrazi obžalovanja in simpatij.

V starih časih so imeli ta čeber vedno spravljeni v neki visoki, črki omari, v bližini mesta, katero se smatra v vsakem japonskem domu za najbolj častno.

Oškodovana Amerikanca.

Premetni goljuf se je približal v menjalnici v Kolodvorski ulici v Ljubljani dvema Američanoma, ki sta nameravala zamenjati bankovce, ter ju je izvabil seboj pod pretvezo, da jima bo dal za vsak darlar tri krone več, kolikor dà menjalnica. Američana sta šla res z njim in peljal ju je v nekočasne stanovanje, kjer sta mu dala 180 dollarjev, zvitki ptiček je pa zginil z njimi. Američana sta opral las, se občel v belo smrščo.

Oškodovan je izkobil v belo smrščo.

Samuraj je izkobil v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal,

Kubiok je okrogla, lesena posoda, ki se občel v belo smrščo.

Samuraj je takoj vedel, kaj pomenja to ter postal obratno sporočilo gospodarju, izražajoč svojo formalno zahvalo za njegovo velikodusnost. Nato pa le mirno učravnil svoje zadeve, se skopal

